

## **Raport o stanie Gminy Czarnożyły za rok 2020**

**Czarnożyły maj 2021 r.**

## I. Wstęp

Wprowadzona w 2018 roku nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym nałożyła na samorządy obowiązek przedstawienia Radzie Gminy raportu dotyczącego stanu jednostki. Co roku do 31 maja zgodnie z art. 28aa wójt ma obowiązek przedstawić taki właśnie raport o stanie gminy. Niniejszy raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku 2020, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, budżetu obywatelskiego i uchwał Rady Gminy Czarnożyły.

Informacje zawarte w raporcie o stanie Gminy Czarnożyły za 2020 rok posłużą mieszkańcom gminy do poszerzenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego oraz staną się podstawą do prowadzenia rozmów na temat jej przyszłości.

## II. Informacje ogólne

Gmina Czarnożyły zlokalizowana jest w południowo – zachodniej części województwa łódzkiego, przynależy do powiatu wieluńskiego i graniczy z następującymi gminami:

- od południa z gminą Wieluń (powiat wieluński),
- od północy z gminą Lututów (powiat wieruszowski),
- od zachodu z gminą Biała (powiat wieluński),
- od północy i wschodu z gminą Ostrówek (powiat wieluński).



Przez Gminę Czarnożyły w kierunku północ – południe przebiega droga krajowa nr 45 dzieląc ją na dwie części. W południowo – zachodnim krańcu gminy biegnie droga krajowa nr 74 oraz na południu obwodnica miasta Wielunia. Poza granicami gminy, ale w bliskim jej sąsiedztwie południowo – wschodnich obszarów zlokalizowana jest droga wojewódzka nr 481, natomiast na północnym zachodzie droga ekspresowa S8.

Powierzchnia Gminy wynosi 70 km<sup>2</sup> z czego 51,77 km<sup>2</sup> to użytki rolne, 12,73 km<sup>2</sup> tereny leśne, 4,93 km<sup>2</sup> to tereny zurbanizowane, a pozostała część to nieużytki. Gminę na dzień 31 grudnia 2019 roku zamieszkiwało 4.492 osób. Gmina Czarnożyły podzielona jest na 13 miejscowości i 11 sołectw: Czarnożyły, Emanuelina (Leniszki, Emanuelina, Działy), Wydrzyn, Kąty, Raczyn, Łagiewniki, Gromadzice, Stawek, Staw, Opojowice, Platoń. Głównymi odbiornikami wód z terenu Gminy są rzeka Pyszna od strony południowo – wschodniej oraz rzeka Oleśnica od strony zachodniej.

Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Czarnożyły. Położona jest niemal centralnie w stosunku do obszaru Gminy co umożliwia łatwość w komunikowaniu się ze wszystkimi sołectwami. Czarnożyły są również wielofunkcyjnym ośrodkiem administracyjno – usługowym, mieszkaniowym i kulturalnym.

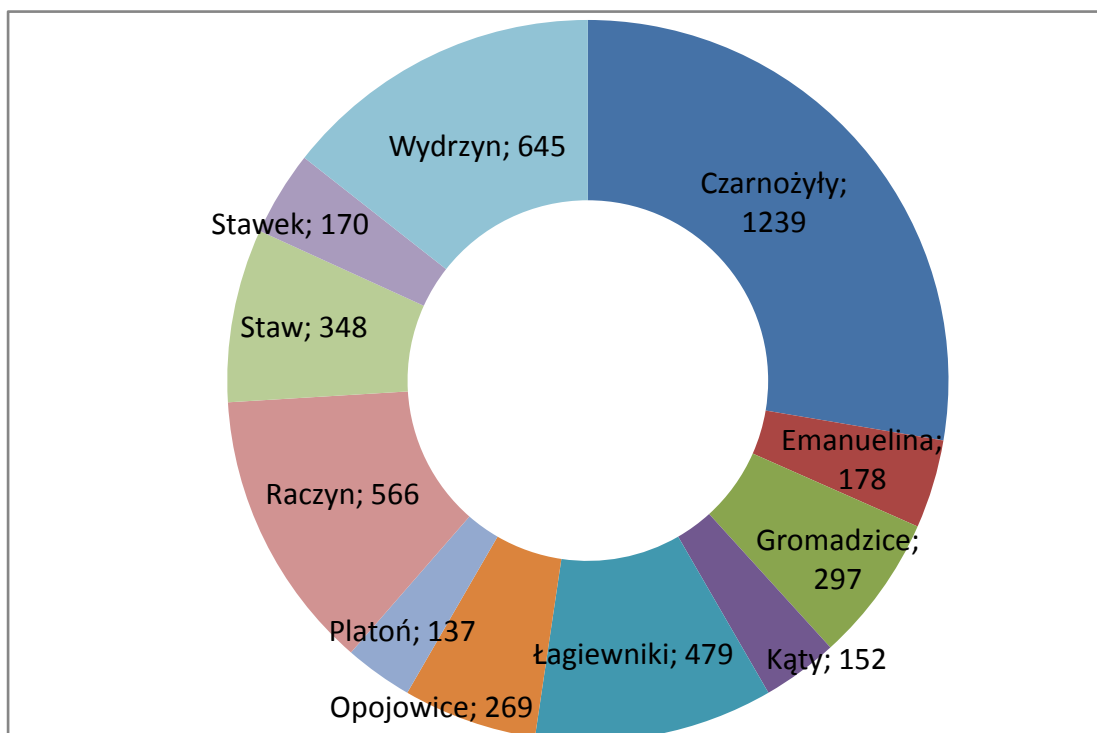
### III. Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku ludność Gminy Czarnożyły liczyła 4 480 osób, w tym 2 260 to kobiety i 2 220 to mężczyźni, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku stan ludności wynosił 4 492 osoby, co oznacza spadek liczby mieszkańców o 12 osób.

Tab. Statystyka mieszkańców Gminy Czarnożyły według wieku i płci na dzień 31.12.2020 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	66	69	135
3-4	45	41	86
5-6	47	40	87
7-8	51	38	89
9-10	42	51	93
11-14	111	78	189
15-18	87	89	176
19-65	1498	1378	2876
>65	273	476	749
Ogółem	2220	2260	4.492

## Liczba stałych mieszkańców, według stanu na dzień 31.12.2020 r. w podziale na poszczególne sołectwa



Statystyka rejestru mieszkańców, dowodów osobistych oraz aktów stanu cywilnego w 2020 r.

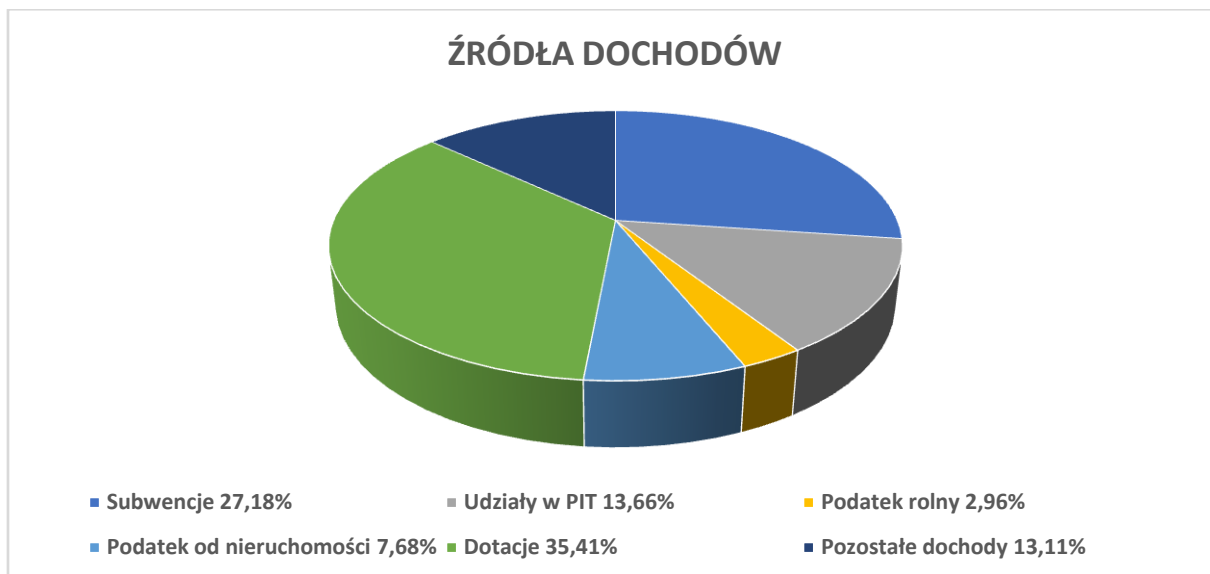
<b>Urodzenia: 49, w tym:</b> dziewczynki – 26, chłopcy – 23
<b>Zgony: 63, w tym:</b> kobiety – 21, mężczyźni – 42
Przyjęto wniosków o wydanie dowodu osobistego – 309
Wydano odpisów stanu cywilnego – 454
Sporządzono aktów stanu cywilnego( urodzeń, małżeństw, zgonów) – 72
Zmigrowano do rejestru stanu cywilnego - 893 aktów

## IV. Informacje finansowe

Budżet Gminy Czarnożyły na 2020 rok został zaplanowany i wykonany w następujących wysokościach:

1. Dochody ogółem – plan 20.566.041,84 zł, wykonanie 20.441.754,97 zł – 99,40 % w tym:
  - a) dochody bieżące plan 20.013.798,84 zł, wykonanie 19.889.475,70 zł – 99,38%,
  - b) dochody majątkowe – plan 552.243 zł, wykonanie 552.279,27 zł – 100,01%.

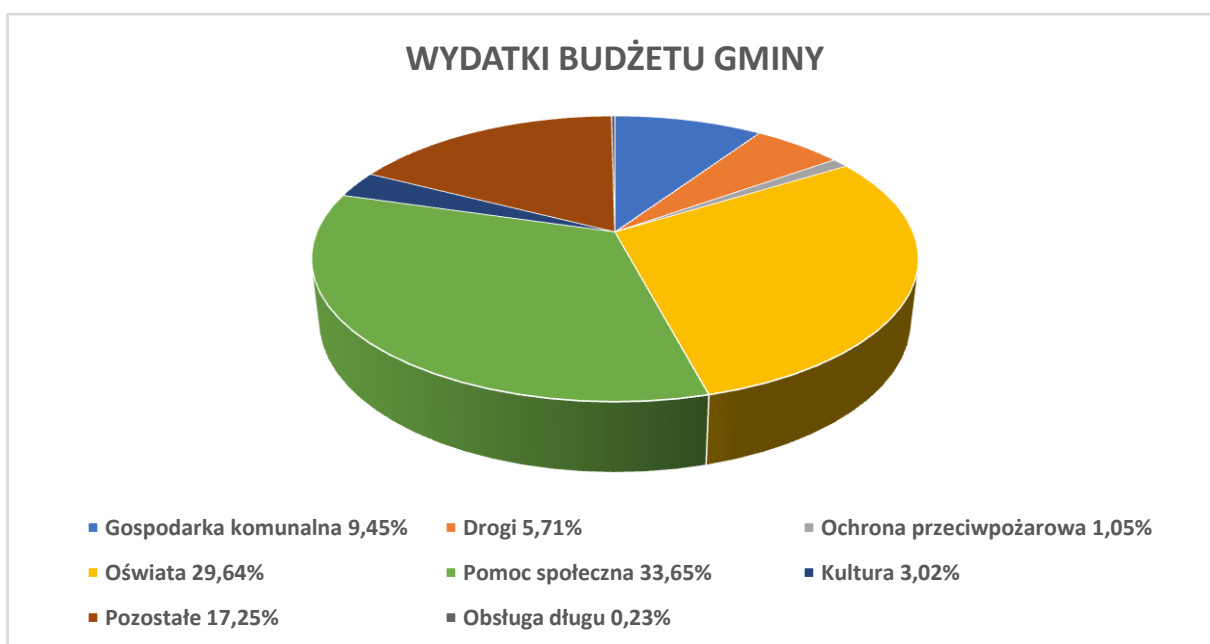
## Struktura wykonanych dochodów Gminy Czarnożyły w 2020 roku



Największą pozycję dochodów w budżecie gminy stanowiły dotacje i środki otrzymane na zadania własne i zlecone – 35,41%, subwencje – 27,18%, dochody własne łącznie z podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości (23,75% ogólnej kwoty dochodów), a następnie udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT – 13,66%.

2. Wydatki ogółem – plan 22.284.481,18 zł, wykonanie 20.152.373,85 zł – 90,43%, w tym:
- wydatki bieżące – plan 19.458.520,99 zł, wykonanie 17.746.462,01 zł – 91,20%,
  - wydatki majątkowe – plan 2.825.960,19 zł, wykonanie 2.405.911,84 zł – 85,14%.

## Struktura wydatków budżetu Gminy Czarnożyły w 2020 roku



Największą pozycją wydatków w budżecie gminy stanowiły wydatki na pomoc społeczną i oświatę, następnie koszty związane z gospodarką komunalną oraz koszty poniesione na budowę i remonty dróg w gminie Czarnożyły.

Gmina Czarnożyły zrealizowała następujące zadania inwestycyjne:

- 1) „Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Czarnożyły” – projekt - wydatek – 6.144,10 zł,
- 2) „Rozbudowa stacji uzdatniania wody” – projekt – kwota – 20.066,65 zł,
- 3) „Zakup myjni ciśnieniowej na Stację Uzdatniania Wody w Czarnożyłach” – kwota 10.171,71 zł,
- 4) „Modernizacja drogi gminnej nr 117457E w miejscowości Wydrzyn Majorat” – kwota 100.670,09 zł,
- 5) „Przebudowa drogi gminnej dojazdowej do pól w miejscowości Czarnożyły na dz. ewid. Nr 616” – projekt – kwota 24.600 zł,
- 6) „Przebudowa drogi gminnej nr 117456E Wydrzyn – Gromadzice w miejscowości Wydrzyn na dz. ewid. Nr 376 – etap III” – kwota 799.273,80 zł,
- 7) „Przebudowa drogi wewnętrznej z miejscowości Czarnożyły na działce ewid. Nr 878/18” – projekt – kwota 22.140 zł,
- 8) „Remont drogi gminnej nr 117454E Czarnożyły – Kąty” – projekt – kwota 18.450 zł,
- 9) „Rozbudowa drogi w miejscowości Wydrzyn – Kolonia” projekt – kwota 58.000 zł,
- 10) „Zakup nieruchomości w miejscowości Czarnożyły” – kwota 13.762,66 zł,
- 11) „Projekt planu zagospodarowania terenu gminnego w osiedlu mieszkaniowym „Wspólnota” w Czarnożyłach” – kwota 15.000 zł,
- 12) „Dofinansowanie zakupu rozpiercza ramiennego z akcesoriami dla OSP Czarnożyły” – kwota 12.000 zł,
- 13) „Przebudowa drogi powiatowej nr 4535E Czarnożyły Dębina w m. Leniszki, dł. 0,684 km” – kwota 330.794,08 zł,
- 14) „Remont drogi powiatowej w miejscowości Stawek” – kwota 198.033,18 zł,
- 15) „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompowniami ścieków w miejscowości Gromadzice i Stawek – etap II” – kwota 539.456,84 zł,
- 16) „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Platoń” – plan funkcjonalno-użytkowy – 7.380 zł,
- 17) „Modernizacja przepompowni ścieków i przebudowa kolektora tłoczego w miejscowości Czarnożyły” – kwota 28.224,77 zł
- 18) „Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Czarnożyły” – kwota 20.446,92 zł,

- 19) „Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Czarnożyły” – kwota 70.000 zł,
- 20) „Zakup i montaż ulicznej lampy hybrydowej” – kwota 10.821 zł,
- 21) „Modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnożyłach” – kwota 75.900,04 zł,
- 22) „Budowa/przebudowa placu zabaw w miejscowości Czarnożyły” – kwota 18.883 zł.

W 2020 roku realizowane były projekty we współfinansowaniu z budżetem Unii Europejskiej. W związku z tym pozyskano środki z budżetu UE w kwocie 225.859,73 zł, a wydatki na programy współfinansowane z budżetem UE zostały zrealizowane w kwocie 238.470,13 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zadłużenie Gminy Czarnożyły wynosiło 4.026.000 zł, z czego:

1. 1.156.000 zł pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację inwestycji z zakresu gospodarki komunalnej,
2. 2.870.000 zł kredyty zaciągnięte w bankach komercyjnych.

Splata kredytów i pożyczek w 2020 roku wynosiła 1.184.000zł.

## **V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii**

### **1. Współpraca z lokalną społecznością, organizacjami i stowarzyszeniami**

W 2020 roku w ramach zadań własnych i zleconych na podstawie przepisów prawa oraz powierzonych do wykonania przez Radę Gminy Czarnożyły, Wójt Gminy Czarnożyły realizował wydatki budżetu oraz politykę rozwoju gminy w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. Obejmował funkcję bezpośredniego kontaktu lokalnej władzy z mieszkańcami zarówno podczas zebrań sołeckich, strażackich, jak i uroczystości patriotycznych, kulturalnych i religijnych. Ponadto w indywidualnych sprawach skarg, wniosków i petycji spotykał się bezpośrednio w Urzędzie Gminy Czarnożyły w godzinach urzędowania.

Aparatem pomocniczym Wójta Gminy Czarnożyły jest Urząd Gminy, który zapewnia obsługę administracyjną, organizacyjną, księgową i inwestycyjną organów gminy. Wg stanu na początek roku 2020 w urzędzie zatrudnionych było 24 pracowników w ramach 23,5 etatu, w trakcie roku zostało zatrudnione 3 pracowników robót publicznych, łącznie zatrudnienie na koniec roku 2020 wynosiło 24 pracowników w ramach 23,5 etatu, obejmujące:

- Wójt Gminy - 1 etat,
- Skarbnik Gminy - 1 etat,
- Sekretarz Gminy - 1 etat,
- Inspektor - 7 etatów,
- Referent - 7 etatów,
- Pomocnik administracyjny - 2 etaty,
- Konserwatorów - 4,5 etatu,
- Radca prawny – stanowisko nieetatowe.

W 2020 roku na terenie Gminy Czarnożyły funkcjonowało siedem kół gospodyń wiejskich w miejscowościach Wydrzyn, Opojowice, Raczyn, Kąty, Gromadzice, Staw i Łagiewniki oraz jedno stowarzyszenie „Aktywni Razem” w Czarnożyłach, które działają w zakresie popularyzowania kultury i zachowania lokalnej tradycji. Poprzez działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnożyłach lokalne organizacje mają zapewnione wsparcie techniczne i finansowe w zakresie prowadzonych działań. Gmina Czarnożyły współpracuje z lokalnymi stowarzyszeniami organizując uroczystości kulturalne, sportowe oraz patriotyczne.

W ramach dofinansowania ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego w ramach tzw. "grantów sołeckich" Gmina Czarnożyły w 2020 r. pozyskała środki na realizację projektów w miejscowościach:

- Staw pod nazwą: **„Modernizacja remizy OSP w Stawie formą zaspokojenia potrzeb mieszkańców”** w ramach zadania doposażono obiekt w nowe stoły bankietowe, okap kuchenny, chłodziarkę, szafki i regały kuchenne, stół roboczy oraz szereg wyposażenia stołowego - łączna wartość 10 813,23 zł dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 10.000 zł,
- Stawek pod nazwą **„Doposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Stawek formą zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności”** w ramach zadania pomieszczenia kuchenne remizy OSP wyposażono w regały, szafki, urządzenia kuchenne i sanitarne, zamontowano nowe drzwi wejściowe oraz oświetlenie sufitowe, łączna wartość 10 500 zł dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego 10 000 zł,

W ramach zadań gminy w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami pożytku publicznego realizowany był „Program współpracy Gminy Czarnożyły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność



pożytku publicznego w 2020 roku” przyjęty przez Radę Gminy Czarnożyły Uchwałą Nr XVI/84/19 z dnia 28 listopada 2019 r. W ramach programu współpracy jako priorytetowe zadanie zostało wyznaczone wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej. Wsparciem finansowym w kwocie 50 000 zł w wyniku rozstrzygniętego konkursu ofert objęto zadanie pn.: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w 2020 r.” realizowane przez Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Czarnożyłach. W ramach podjętych działań trzy zespoły piłki nożnej prowadziło rozgrywki w ramach Okręgowego Związku Piłki Nożnej w Sieradzu (klasa B – Czarnożyły i Wydrzyn, Klasa A - Staw) oraz sekcja piłkarska juniorów uczestniczyła w turniejach Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Wieluniu. Wartość zrealizowanego zadania publicznego wyniosła 62 110,10 zł w tym 47222,04 zł z kwoty dotacji i 14 888,06 zł z wkładu osobowego i finansowego Zrzeszenia GZLZS w Czarnożyłach oraz innych źródeł. W trybie ciągłym Gmina Czarnożyły prowadziła działania wspierające, informacyjne, konsultacyjne oraz promocyjne związane z współpracą z organizacjami pozarządowymi.

Na rok 2020 Uchwałą Nr V/35/2019 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 5 marca 2019 r. w sprawie funduszu sołeckiego, postanowiła o nie wyrażeniu zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na rok 2020 środków stanowiących fundusz sołecki.

## **2. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna**

Mieszkaniowy zasób Gminy Czarnożyły na dzień 31 grudnia 2020 roku obejmował następujące lokale mieszkalne:

- 1) lokal mieszkalny w budynku 7 m 2 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 57 m<sup>2</sup>,
- 2) lokal mieszkalny w budynku nr 4 m. 4 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 34,1 m<sup>2</sup>,
- 3) lokal mieszkalny w budynku nr 4 m. 5 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 34,1 m<sup>2</sup>,
- 4) budynek mieszkalny znajdujący się w Działach Nr 1 o pow. użytkowej 24 m<sup>2</sup>.

Lokale mieszkalne wyposażone są w instalację elektryczną, wodno – kanalizacyjną i ogrzewanie piecowe.

Stawki czynszu za lokale mieszkalne wynosiły w 2020 roku:

- 3,02 zł/ m<sup>2</sup> ( do 31.08.2020 r.),
- 3,09 zł/ m<sup>2</sup> roku ( od 1.09.2020 r.).

Stawki czynszu miesięcznego za 1 m<sup>2</sup> powierzchni mieszkalnej określone są przez Wójta Gminy w drodze zarządzenia z uwzględnieniem czynników obniżających wartość

użytkową, natomiast podwyższenie czynszu dokonywane jest przez Wójta Gminy raz w roku o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W roku 2020 w lokalach mieszkalnych wchodzących w mieszkaniowy zasób Gminy Czarnożyły przeprowadzone były bieżące remonty oraz wymagane przeglądy.

W 2020 r. nie były wypłacane dodatki mieszkaniowe.

### **3. Ochrona zdrowia i profilaktyka uzależnień**

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2020 roku funkcjonował jeden podmiot leczniczy – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czarnożyłach, który zarządzany jest przez Kierownika – dr Elżbietę Cieślak oraz Radę Społeczną powołaną uchwałą Rady Gminy Czarnożyły. Liczba świadczeń zdrowotnych udzielonych w 2020 roku wyniosła:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna – 23 106 osób,
- Ginekologia Ambulatoryjna – 897 osób,
- Gabinet Fizjoterapii – 5 998 wizyt, 28 000 zabiegów.

W roku 2020 SPZOZ w Czarnożyłach zrealizował następujące programy:

- Program kardiologiczny – 57 osób, w ramach środków z NFZ,
- Program cytologiczny – 76 kobiet, w ramach środków z NFZ.

W roku 2020 SPZOZ w Czarnożyłach w ramach środków pochodzących z kontraktów z NFZ oraz pozostałych przychodów prowadzi bieżącą działalność oraz inwestycje w niezbędny sprzęt i wyposażenie (zakup aparatu do laseroterapii). Podmiot zakończył rok 2020 dodatnim wynikiem finansowym w kwocie 197 692,11 zł, który zostanie przeznaczony na kapitał własny SPZOZ w Czarnożyłach.

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2020 roku funkcjonowała jedna apteka.

W 2020 r. ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w ramach działań profilaktycznych i walki z uzależnieniami zrealizowano:

- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 przyjęty Uchwałą Nr XIX/95/19 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 30.12.2019 r. – kwota wykorzystana – 57.218,92 zł,
- Program Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2020 przyjęty Uchwałą Nr XIX/96/19 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 30.12.2019 r. – kwota wykorzystana – 26.054,75 zł.

W ramach realizacji powyższych programów podjęto działania lecznicze i terapeutyczne dotyczące osób uzależnionych oraz profilaktyczne w odniesieniu do osób z grupy ryzyka, ponadto finansowano prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i edukacyjnych dla

dzieci i młodzieży. W ramach programu działalność prowadziła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do której w roku 2020 wpłynęło 5 nowych zgłoszeń przypadków nadużywania alkoholu.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. 9 sklepów i 1 bar posiadały zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

#### **4. Rozwiązywanie problemów społecznych i wspieranie rodziny**

W roku 2020 działalność w zakresie zabezpieczenia społecznego prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnożyłach zarządzany przez Kierownika – Agnieszkę Klatka. W ośrodku na dzień 31 grudnia 2020 r. zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych (w tym jeden pracownik zatrudniony na 0,5 etatu ze środków unijnych), pracownik ds. świadczeń rodzinnych oraz asystent rodziny. Zakres działalności ośrodka obejmuje świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, wychowawcze (500+), „Dobry start” (300+), wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Beneficjentami ośrodka pomocy społecznej w 2020 r. było 150 osób, w tym :

- 28 osób w wieku 0-17,
- 75 osób w wieku produkcyjnym,
- 47 osób w wieku poprodukcyjnym.

W 2020 r. Gmina Czarnożyły kierowała swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy z innych gmin. W sprawach osób bezdomnych gmina ma zawarte porozumienia ze schroniskami i noclegowniami. W 2020 r. 5 mieszkańców z terenu gminy Czarnożyły zostało skierowanych do domów pomocy społecznej , natomiast 10 mieszkańców z terenu gminy Czarnożyły korzysta z dziennego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych.

Na dzień 1 stycznia 2020 r. 126 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2020 r. 109 rodziny. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny w roku 2019 wynosiła 284. Liczba świadczeń rodzinnych w roku 2020 to : świadczenia + ubezpieczenie emerytalno –rentowe w liczbie 130 świadczenia. Kwota świadczeń rodzinnych w 2020 r. wyniosła 1036527,80 zł w tym kwota zasiłków pielęgnacyjnych 185375,14 zł. Na początek 2020 r. 464 rodzin pobierało świadczenia wychowawcze ( tzw. 500+), a na koniec 2020 r. 484 rodzin. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2020 pobierało 19 dzieci z 13 rodzin, liczba świadczeń wyniosła w 2020 roku 213 . Łączna kwota świadczeń to 73 967,45 zł Świadczenia dobry start (tzw. 300+)

-w roku 2020 z tej formy pomocy na terenie Gminy Czarnożyły skorzystało 545 dzieci z 389 rodzin. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń to: 164100,00 zł.

Program „Posiłek w domu i szkole” na terenie Gminy Czarnożyły w roku 2020 zrealizowany został na kwotę 39 045,00 zł. Liczba osób korzystających z programu w formie gorącego posiłku lub zasiłku na żywność to 74. Pomocy w formie stypendium socjalnego w roku szkolnym 2020 udzielono 10 rodzinom dla 20 dzieci . Łączna kwota wydatków na ten cel wynosiła 12419,84 zł.

W roku 2020 GOPS w Czarnożyłach realizował projekt finansowy ze środków Unii Europejskiej pt.”Krok do przodu”, w którym udział wzięło 12 osób. Całkowita wartość projektu to: 120137,13 zł, z czego kwota dofinansowania wyniosła 102116,73 zł, natomiast wkład własny 18020,40 zł.

## **5. Infrastruktura drogowa**

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. na terenie Gminy Czarnożyły układ drogowy stanowią:

- 1) drogi kategorii krajowej:
  - droga krajowa Nr 45 łącząca województwa: łódzkie, śląskie i opolskie. Na terenie gminy droga ma: szerokość jezdni asfaltowej 7,0–9,0 m, bez utwardzonych poboczy na długości ok. 7,65 km; na odcinku o długości ok. 1,2 km w centrum Czarnożył droga posiada dwustronny chodnik;
- 2) drogi kategorii powiatowej, których łączna długość w gminie Czarnożyły wynosi 35,45 km, w tym:
  - 31,35 km stanowią drogi o nawierzchni twardej ulepszonej – bitumicznej,
  - 4,1 km to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej – tłuczniowej.
- 3) drogi kategorii gminnej, których łączna długość wynosi 39,265 km, w tym:
  - 33,35 km to drogi o nawierzchni twardej ulepszonej – bitumicznej;
  - 5,915 km to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej – tłuczniowej.
- 4) drogi nie stanowiące kategorii gminnej, drogi wewnętrzne, dojazdowe do pól i posesji, których łączna długość obejmuje około 130 km, nawierzchnia dróg dojazdowych do pól o nawierzchni twardej nieulepszonej, drogi wewnętrzne, dojazdowe do posesji o nawierzchni bitumicznej.

Gmina Czarnożyły w 2020 r. prowadziła bieżące naprawy związane z infrastrukturą drogową, w szczególności: uzupełnianie ubytków, wykaszanie poboczy, remonty przepustów

i uzupełnianie oznakowania oraz zadania w zakresie zimowego utrzymania dróg. Łączne wydatki na bieżące utrzymanie dróg wyniosły 129 202,98 zł.

W ramach drogowych zadań inwestycyjnych w 2020 r. zostały zrealizowane:

- **Przebudowa drogi gminnej Nr 117456E Wydrzyn-Gromadzice w miejscowości Wydrzyn na działce ewid. nr 376 – etap III**, zakończenie rozpoczętego w 2019 r. zadania, na długości 975 mb przebudowana została jezdnia do szerokości 5,5 mb o nawierzchni asfaltowej oraz chodnik z kostki brukowej na długości 830,00 mb. Łączna wartość inwestycji w latach 2019-2020 wynosi 1 615 550 zł w roku 2020 wydatkowano kwotę 799 274 zł, Gmina Czarnożyły pozyskała w 2019 r. dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 797 525 zł.



W ramach zadań inwestycyjnych na drogach na terenie gminy Czarnożyły we współpracy z Powiatem Wieluńskim w 2020 roku zrealizowano:

- **Remont drogi powiatowej nr 4531E w miejscowości Stawek** – w ramach zadania na długości 2 500 mb wykonano frezowanie korekcyjne nawierzchni jezdni, ułożono dwie nawierzchnie asfaltowe, umocniono pobocza destruktem oraz emulsją i grysem. Łączna wartość projektu wyniosła 778 056 zł, Powiat wieluński otrzymał dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 382 000 zł, pozostała kwota zostało sfinansowana po 50% kosztów

poprzetargowych z budżetu powiatu oraz budżetu gminy Czarnożyły (198 033 zł)  
Na niniejsze zadanie Gmina Czarnożyły przeznaczyła środki w wysokości 150 000 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.



- **Przebudowa drogi powiatowej Nr 4535E Czarnożyły-Debina w miejscowości Leniszki** – zadanie realizowane jest w latach 2020-2021, kompleksowo na długości 975 mb zostanie poszerzona jezdnia do szerokości 5,5 m wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz chodnika z kostki brukowej o długości 830 mb, odtworzony zostanie przydrożny rów oraz przepusty i indywidualne zjazdy na posesje. Łączna wartość zadania w latach 2020-2021 wyniosła 985 951 zł i jest finansowana po 50% ze środków powiatu wieluńskiego i budżetu gminy Czarnożyły. W roku 2020 z budżetu Gminy Czarnożyły na przedmiotowe zadanie została przeznaczona kwota 330 794 zł



W ramach prac przygotowawczych do realizacji inwestycji w zakresie remontów i modernizacji dróg gminnych oraz obiektów infrastruktury w 2020 r. zostały wykonane projekty:

- **Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czarnożyły na działce o nr ewid. 878/18** – projekt kompleksowej budowy drogi na nowym osiedlu domków jednorodzinnych koło cmentarza w Czarnożyłach – 22 140 zł
- **Przebudowa drogi gminnej dojazdowej do pól w miejscowości Czarnożyły na działce o nr ewid. 616** - projekt remontu drogi Czarnożyły – Kresy (do wiatrka) wraz z włączeniem do drogi krajowej nr 45 – 24 600 zł
- **Remont drogi gminnej nr 117454E Czarnożyły- Kąty** - projekt wykonania remontu nawierzchni oraz poboczy drogi Czarnożyły-Michałków-Kąty - 18 450 zł
- **Rozbudowa drogi w miejscowości Wydrzyn – Kolonia** - projekt kompleksowej przebudowy drogi wraz z budową chodnika i odwodnienia w miejscowości Wydrzyn –Kolonia – 58 000 zł
- **Projekt planu zagospodarowania terenu gminnego w osiedlu mieszkaniowym „Wspólnota” w Czarnożyłach** – projekt kompleksowej przebudowy terenów po byłym Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Czarnożyłach, budową ciągów pieszych i drogowych oraz parkingami i placem zabaw -15 0000 zł.

## **6. Transport publiczny**

W 2020 roku Gmina Czarnożyły nie realizowała zadań związanych z organizowaniem i obsługą transportu publicznego, w ramach obowiązków ustawowych dowozu dzieci i uczniów do szkół za terenie gminy rozstrzygnięto zamówienie publiczne na usługę dowozu, w ramach którego Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Wieluniu świadczy usługi transportowe.

Gmina Czarnożyły dla lokalnych i zakładowych przewozów pasażerskich udostępnia przewoźnikom przystanki usytuowane na terenie gminy.

## **7. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p. poż.**

W roku 2020 na terenie Gminy Czarnożyły funkcjonowało 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych w miejscowościach Czarnożyły, Wydrzyn, Opojowice, Raczyn, Gromadzice, Staw, Kąty i Łagiewniki. Jednostki z Czarnożył i Opojowic są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, ponadto we wrześniu 2020 r. podpisano

porozumienie w sprawie włączenia kolejnej jednostki do systemu - Ochotniczej Straży Pożarnej w Raczynie, do 31 grudnia 2020 r. Komendant Główny nie podjął pozytywnej decyzji.

Do dyspozycji bojowej znajduje się 6 lekkich pojazdów ratowniczych oraz 4 średnie samochody ratowniczo – gaśnicze. Ochotnicy wyposażeni są w umundurowanie specjalistyczne, środki ochrony osobistej oraz specjalistyczny sprzęt do ratownictwa drogowego, technicznego i ekologicznego.

W ramach wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem ochrony przeciwpożarowej w roku 2020 wydatkowano kwotę w wysokości 192 666,38zł.

W 2020 r. Gmina Czarnożyły udzieliła dotacji celowych jednostkom:

- OSP Opojowice do zadania **„Zakup wentylatora oddymiającego, detektora wielogazowego, podpory stabilizującej oraz ubrań specjalnych dwuczęściowych i butów specjalnych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Opojowicach”** w wysokości 8 392,00 zł,
- OSP Czarnożyły do zadania **„Zakup agregatu hydraulicznego zasilającego hydrauliczne narzędzia ratownicze”** w kwocie 12 000,00 zł.

Na bieżąco członkowie jednostek OSP prowadzą działania prewencyjne, szkoleniowe oraz w miarę potrzeb ratowniczo-gaśnicze. Według statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na terenie powiatu wieluńskiego w 2020 roku miało miejsce 1186 interwencji: 206 pożarów, 929 miejscowych zagrożeń i 51 alarmów fałszywych. Gmina Czarnożyły w roku 2020 była gminą z najmniejszą liczbą zagrożeń i niekorzystnych zdarzeń, która wyniosła 49 tj. 10 pożarów, 36 miejscowych zagrożeń oraz 3 alarmy fałszywe. W roku 2020 ochotnicy z terenu Gminy Czarnożyły wyjechali do działań bojowych w sumie 72 razy, z czego poszczególne jednostki:

- OSP KSRG Opojowice – 29 interwencji,
- OSP KSRG Czarnożyły – 26 interwencji,
- OSP Raczyn – 17 interwencji.

W związku z panującą na terenie kraju pandemią COVID-19 wychodząc naprzeciw obowiązkom nałożonym na mieszkańców poruszających się w przestrzeni publicznej Gmina Czarnożyły podjęła decyzję o zakupie maseczek z przeznaczeniem dla swoich mieszkańców. W kwietniu 2020 r. druhowie z wszystkich jednostek z terenu gminy zaangażowali się w dystrybucję maseczek ochronnych. Podczas wspomnianych działań strażacy dostarczyli 3 846 szt. maseczek dla zapewnienia ochrony przed zakażeniem



koronawirusem SARS-CoV-2. Ponadto druhowie uczestniczą w wydarzeniach patriotycznych, kulturalnych i religijnych. Jak co roku w szkołach z terenu gminy odbyła się kolejna edycja turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.

W 2020 roku Gmina Czarnożyły, jako zadanie własne finansowała oświetlenie ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, ponadto prowadzono działania konserwacyjne w ramach których zmodernizowano oprawy oświetleniowe na energooszczędne. Firma „Lumen” w miejscowości Czarnożyły, wzdłuż drogi krajowej nr 45 zmodernizowała 40 szt. opraw i źródeł światła na LED-owe o mocy 125 Wat. Na zadania związane z oświetleniem ulicznym (energia elektryczna, konserwacja i modernizacja) w 2020 roku łącznie wydatkowano kwotę w wysokości 201 201,21 zł

W 2020 r. Gmina Czarnożyły zrealizowała pierwszy etap **"Budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Czarnożyły"**. Projekt wykonuje firma "Lumen" z Wielunia, która w latach 2020 - 2021 kompleksowo wykona montaż masztów i nowego oświetlenia ulicznego w technologii LED wraz z podłączeniem do zasilania energetycznego. Nowe słupy wraz z lampami powstaną na drogach:

- od Łazowej w kierunku cmentarza,
- Ogrodowej,
- nowego osiedla domków jednorodzinnych koło cmentarza w Czarnożyłach.

W ramach pierwszego etapu zamontowano 13 słupów oświetleniowych wraz z lampami w technologii LED oraz podłączenie do zasilania energetycznego.

Łączna wartość projektu realizowanego w cyklu dwuletnim wynosi około 137 000 zł, w roku 2020 gmina wydatkowała kwotę w wysokości 70 000 zł pozyskane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.



W 2020 roku zrealizowano zadanie: „**Zakup i montaż ulicznej lampy hybrydowej w miejscowości Opojowice**” w ramach którego zamontowano słup oświetleniowy wraz z lampą LED-ową o mocy 30 W. Instalacja ma wbudowany akumulator zasilany panelami fotowoltaicznymi oraz turbiną wiatrową. Łączna wartość inwestycji wyniosła 10 824 zł i została pokryta z budżetu Gminy Czarnożyły.



## 8. Infrastruktura wodno – kanalizacyjna

Na terenie gminy Czarnożyły funkcjonuje jedna Stacja Uzdatniania Wody o średniej dobowej przepustowości 882,00 m<sup>3</sup>. Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec roku 2020 wyniosła 70,2 km. Do istniejącej sieci wodociągowej podłączonych jest obecnie 1281 budynków mieszkalnych. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na koniec roku 2020 wyniosła 63,9 km. Na dzień 1 stycznia 2020 r. istniały 932 przyłącza do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2020 r. 948 przyłączy. W 2020 r. nie doszło do dużych awarii sieci kanalizacyjnej. Drobne usterki techniczne naprawiane były na bieżąco.

Dane, stan na dzień:	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	Zbiorniki bezodpływowe	Mieszkania przyłączone do sieci kanalizacyjnej
1 stycznia 2020	15	314	932
31 grudnia 2020	15	310	948

W roku 2020 Gmina Czarnożyły w ramach polityki rozwoju infrastruktury gospodarki wodno-kanalizacyjnej realizowała następujące inwestycje:

- „**Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompowniami ścieków w m. Gromadzice - II etap**”, w roku 2020 łączna wartość wykonanych robót wyniosła 539 456,84zł. W ramach całej inwestycji wykonana zostanie sieć grawitacyjna o długości 1102 mb, 1099 mb sieci tłocznej, indywidualne przyłącza kanalizacyjne o

łącznej długości 490 mb, oraz tłoczni ścieków. Przy finansowaniu zadania Gmina Czarnożyły skorzystała z umorzenia pożyczki udzielonej w 2017 roku ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na zadanie pn. „Rozbudowa i przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Czarnożyły” w wysokości 150 000 zło oraz z dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 280 000,00 złotych. Zadanie realizowane jest w cyklu dwuletnim a całkowita wartość zadania wynosi 1 054 175,86 zł..



- **„Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Czarnożyły - projekt”** - w ramach zadania opracowano projekt rozbudowy sieci wodociągowej od drogi krajowej nr 45 w stronę miejscowości Działy. Opracowanie obejmuje budowę infrastruktury wodociągowej na długości ok 150 mb, wzdłuż terenów przeznaczonych w 2019 roku pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Wartość zadania wyniosła 7 539,90 zł.
- **„Modernizacja przepompowni ścieków i przebudowa kolektora tłoczego w miejscowości Czarnożyły”** - w ramach zadania opracowano dokumentację techniczną przebudowy kolektora tłoczego w miejscowości Czarnożyły oraz wykonano roboty budowlane na długości ok. 335,50 mb. Wartość robót budowlanych wyniosła 26801,70 zł.
- **„Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Czarnożyły”** - w ramach zadania inwestycyjnego wykonano roboty budowlane polegające na budowie odcinka sieci

kanalizacji sanitarnej o długości 148,80 mb w miejscowości Czarnożyły. Wartość robót budowlanych wyniosła 25 092,00 zł.

- **„Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Platoń”** - zadanie inwestycyjne obejmowało wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego budowy 29 sztuk instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie sołectwa Platoń, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej okazuje się ekonomicznie nieuzasadniona z uwagi na rozproszoną zabudowę. Inwestycja realizowana będzie w formule „Zaprojektuj i wybuduj”. Wartość zadania wyniosła 7 380,00 złotych.
- **„Rozbudowa stacji uzdatniania wody”** - w ramach zadania inwestycyjnego został opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy obejmujący zaprojektowanie i wybudowanie zbiornika retencyjnego wody pitnej na terenie stacji uzdatniania wody w miejscowości Czarnożyły o pojemności  $V=400\text{m}^3$ . Wartość opracowania wyniosła 5 535 zł, ponadto w celu zabezpieczenia terenu pod projektowany zbiornik została zakupiona sąsiadująca z obiektem Stacji Uzdatniania Wody działka o powierzchni 7 ar za kwotę 13 000 zł.
- **„Wymiana studni rozprężnej sieci kanalizacji w Czarnożyłach”**- w roku 2020 Gmina Czarnożyły przeznaczyła środki finansowe na wymianę studni rozprężnej kanalizacji grawitacyjnej  $\phi$  300mm, biegnącej do gminnej oczyszczalni ścieków w Czarnożyłach. W ramach zadania wymieniono rozpadającą się betonową studnię na nową wykonaną ze specjalnego tworzywa zapewniającą jej trwałość i odporność na agresywne warunki. Wartość zadania wyniosła 6 150,00 zł.

## 9. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

W 2020 r. prowadzono działania związane z rozbudową infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Czarnożyły, zrealizowano następujące inwestycje:

- **Budowa/przebudowa placu zabaw w miejscowości Czarnożyły** na terenie rekreacyjnym w Czarnożyłach (karuzela platformowa, betonowy stół do piłkarzyków, betonowy stół do ping-ponga) łączny koszt inwestycji 18 883 sfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
- **Budowa/przebudowa placu zabaw w miejscowości Wydrzyn** - na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Wydrzynie (zestaw zabawowy-dwie wieże, huśtawka „bocianie gniazdo”, huśtawka pojedyncza, bujak czteroosobowy) łączny koszt inwestycji 30 700 zł pokryte ze środków PROW 2014 – 2020 w ramach naboru organizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Ziemia wieluńsko-sieradzka” wnioskodawca OSP Wydrzyn



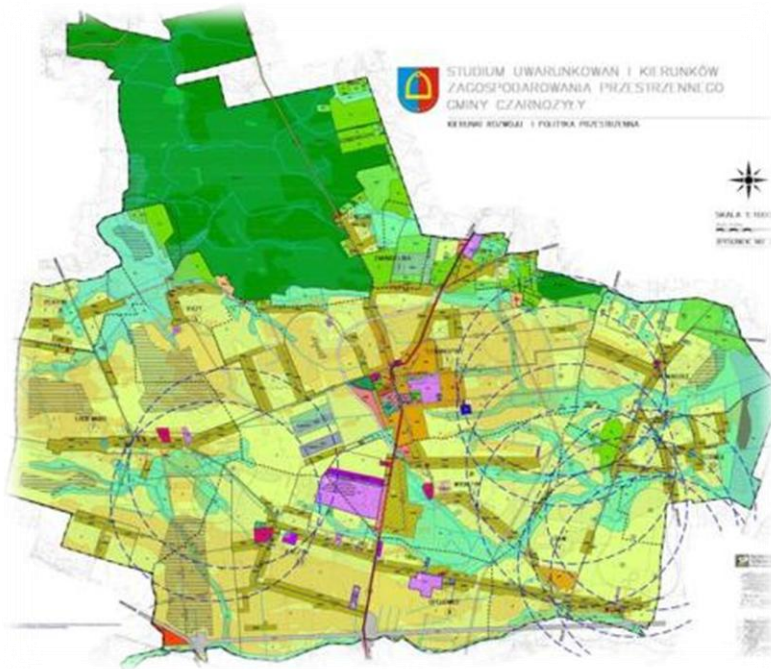
## 10. Spółki wodne

Gmina Czarnożyły w 2020 r. wsparła działalność Gminnej Spółki Wodnej w Czarnożyłach dotacją na bieżące konserwację rowów melioracyjnych w wysokości 20 000 zł. Reaktywowana Gminna Spółka Wodna, w roku 2020 przeprowadziła pełną konserwację rowów o łącznej długości 6.610 mb, kolejne 15.080 mb rowów zostało wykoszone, ponadto usunięto 9 awarii systemu drenarskiego. Wartość realizowanych przedsięwzięć wyniosła 130 096 zł, środki na realizację robót w wysokości 74 647 zł pochodziły z dotacji z budżetu gminy, Urzędu Marszałkowskiego, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego oraz środków własnych 55 449 zł. Dla potrzeb funkcjonowania jednostki ustalone zostały stawki opłat w wysokości 10 zł od 1ha fizycznego oraz 10 zł w przypadku pozostałych działek. fizycznego oraz 10 zł w przypadku pozostałych działek.

## 11. Polityka przestrzenna

Zgodnie z aktualnym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego Uchwałą NR IV/12/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2015 r. oraz zmian przyjętych Uchwałą Nr XXIV/121/20 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 sierpnia 2020 r. do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: MPZP) wskazanych zostało 100% obszaru Gminy Czarnożyły. Na

dzień 1 stycznia 2020 r. obowiązującymi MPZP objętych było 100% powierzchni gminy, tj. 70 km<sup>2</sup>.



Obowiązuje 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XV/57/2004 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 29 marca 2004 r.;
- Uchwała Nr VI/13/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VI/14/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VI/15/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VII/25/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 10 czerwca 2015 r.;
- Uchwała Nr XVIII/91/2016 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2016 r.;
- Uchwała Nr XXVII/143/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/144/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/145/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/146/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXXI/172/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2017 r.;
- Uchwała Nr XXXI/173/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2017 r.;
- Uchwała Nr XXXIV/190/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 17 października 2017 r.;
- Uchwała XLVII/270/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r.;
- Uchwała XLV/253/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 31 lipca 2018 r.;
- Uchwała Nr V/27/19 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 5 marca 2019 r.

- Uchwała Nr IX/45/19 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 29 maja 2019 r.
- Uchwała Nr XIX/92/19 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 30 grudnia 2019 r.

## 12. Ochrona Środowiska i edukacja ekologiczna.

W ramach działań proekologicznych Gmina Czarnożyły w 2020 r. kontynuowała realizację projektu ekologicznego pn.: ”Zielony zakątek” w ramach którego na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Łagiewnikach powstała altana, stacja meteorologiczna, budki lęgowe dla ptaków tablice edukacyjne wraz z nasadzeniami roślinnymi. Łączna wartość projektu w latach 2019 – 2020 wyniosła 50 000 zł z czego w roku 2019 wydatkowano kwotę 29 500 zł, a w roku 2020 kwotę 29 450 zł. Gmina Czarnożyły na przedmiotowe zadanie uzyskała dofinansowanie w wysokości 45 000 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.



W roku 2020 Gmina Czarnożyły pozyskała kolejne dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dla projektów edukacyjnych z dziedziny ekologii:

- **Program Edukacji ekologicznej realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Czarnożyłach** – wartość ogółem 32 930 zł, dofinansowanie 29 442 zł – w ramach projektu realizowane będą zakupu pomocy dydaktycznych, konkursy, warsztaty i wycieczki o tematyce ekologicznej,
- **Program Edukacji ekologicznej realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej w Wydrzynie** – wartość ogółem 22 275 zł, dofinansowanie 19 925 zł – w ramach projektu realizowane będą zakupu pomocy dydaktycznych, konkursy, warsztaty i wycieczki o tematyce ekologicznej,

- **Utworzenie punktu dydaktycznego w Publicznej Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Czarnożyłach** – wartość ogółem 53 400 zł, dofinansowanie 48 000 zł – w ramach projektu na terenie szkoły powstanie altana z siedziskami i stołami dydaktycznymi, tablice informacyjne, oraz nasadzenia roślin.

Projekty będą realizowane w roku 2021.

W 2020 r. wydane zostały 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia:

- polegającego na wykonaniu otworu hydrogeologicznego, studziennego dla potrzeb ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych, dla potrzeb nawadniania upraw gospodarstwa rolnego na działce nr ewid. 985, obręb Czarnożyły,
- polegającego na wykonaniu otworu hydrogeologicznego studziennego dla potrzeb ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych dla potrzeb nawadniania upraw gospodarstwa rolnego na działce 184/2 obręb Czarnożyły.

### **13. Gospodarka odpadami i usuwanie wyrobów niebezpiecznych**

System gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2020 r. obejmował 1232 nieruchomości oraz 3853 zadeklarowanych mieszkańców, co stanowi ok. 86% mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

W 2020 r. od mieszkańców odbierane były następujące frakcje odpadów komunalnych: szkło, odpady suche (plastik, papier, metale) i zmieszane odpady komunalne pozostałe po segregacji.

W kwietniu oraz na przełomie września i października na terenie Gminy Czarnożyły zorganizowane zostały dwie objazdowe zbiórki odpadów wielkogabarytowych, podczas których od mieszkańców odbierano m. in.: zużyty sprzęt AGD i RTV, zużyte opony, złom metalowy, meble, odpady zielone, baterie i akumulatory.

Odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości były odbierane przez firmę wyłonioną w drodze przetargu tj. Spółkę Eko-Region. Ponadto na podstawie indywidualnych umów odpady odbierane były przez Spółkę Eko-Region oraz Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. w Wieluniu.

W 2020 r. w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi działał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w miejscowości Maręże, gm. Skomlin. Do PSZOK mieszkańcy mogli przekazywać m.in. przeterminowane leki i



chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe oraz odpady budowlane i rozbiórkowe.

Rzeczywiste wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2020 r. wyniosły 400 200,24zł.

Wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych (wynagrodzenie dla Spółki Eko-Region) w 2020 r. – 334 627,20 zł.

Wydatki związane z utrzymaniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2020 r. –16 017,27 zł.

## 14. Ochrona przyrody

W 2020 r. do Urzędu Gminy w Czarnożyłach wpłynęły 92 zgłoszenia o zamiarze usunięcia drzewa z nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych oraz wydano 17 decyzji administracyjnych w sprawie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu.

Na terenie Gminy Czarnożyły znajduje się 7 pomników przyrody oraz 10 użytków ekologicznych podlegających ochronie.

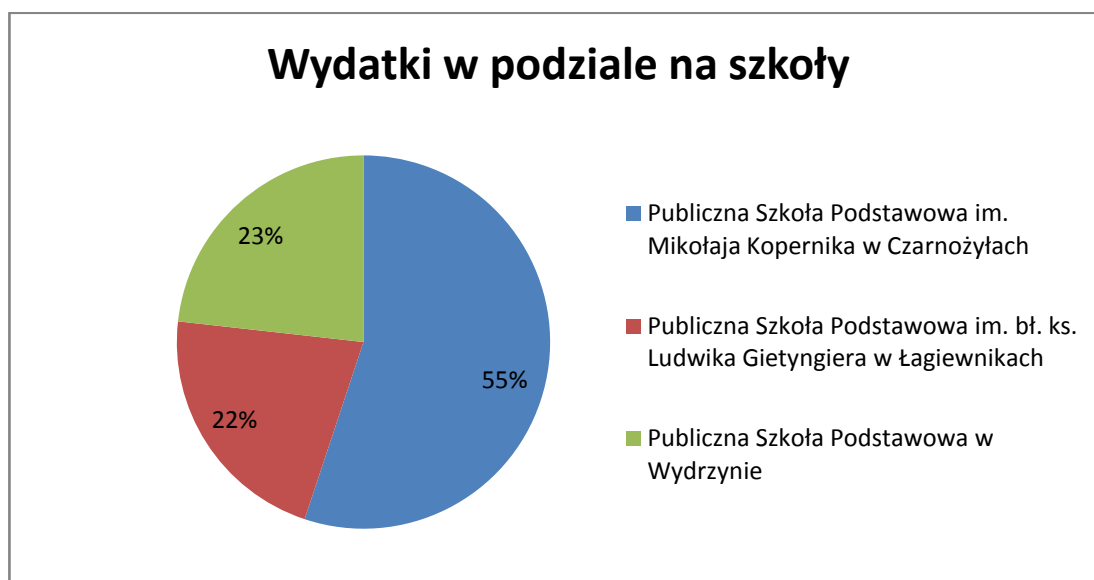
Lp.	Gatunek	Lokalizacja
1.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Czarnożyły, park wiejski dz. Nr 25/18
2.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	
3.	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	
4.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	
5.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
6.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
7.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1.	użytek ekologiczny - bagno	4.4000	Czarnożyły, działka nr 119
2.	użytek ekologiczny - bagno	0.5200	Czarnożyły, działka nr 119
3.	użytek ekologiczny - bagno	0.7000	Czarnożyły, działka nr 123
4.	użytek ekologiczny - bagno	0.5300	Czarnożyły, działka nr 125
5.	użytek ekologiczny - bagno	0.2500	Czarnożyły, działka nr 131
6.	użytek ekologiczny - bagno	0.7800	Czarnożyły, działka nr 132/1
7.	użytek ekologiczny - bagno	0.1600	Czarnożyły, działka nr 142
8.	użytek ekologiczny - bagno	0.1000	Czarnożyły, działka nr 144
9.	użytek ekologiczny - bagno	0.2000	Czarnożyły, działka nr 147
10.	użytek ekologiczny - bagno	0.4400	Czarnożyły, działka nr 147

## 15. Edukacja i wychowanie przedszkolne

W roku 2020 w Gminie Czarnożyły funkcjonowały 3 publiczne szkoły podstawowe wraz z oddziałami przedszkolnymi. Na terenie gminy działały 2 świetlice oraz 2 stołówki szkolne. Do szkół podstawowych uczęszczało według stanu na 30.09.2020r. – 319 uczniów, natomiast do oddziałów przedszkolnych 167 dzieci.

Koszty związane z utrzymaniem wszystkich szkół podstawowych łącznie z wynagrodzeniami pracowników wyniosły 5.753.204,39 zł w tym: oddziały przedszkolne (bez wynagrodzeń i bez wyżywienia) – 88.726,06 zł, stołówki szkolne (bez wynagrodzeń i bez wyżywienia) wyniosły 110.525,44 zł natomiast koszty utrzymania świetlic szkolnych (bez wynagrodzeń) – 2.042,10 zł.



Łączne wydatki na poszczególne szkoły kształtowały się następująco:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Czarnożyłach (295 uczniów wg stanu na 30.09.2020r.): 3.170.339,62 zł ( przeliczeniu na 1 ucznia 10.746,91 zł),
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Ludwika Gietyngiera w Łagiewnikach (90 uczniów wg stanu na 30.09.2020r.): 1.246.235,14 zł (w przeliczeniu na 1 ucznia 13.847,06 zł),
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wydrzynie (101 uczniów wg stanu na 30.09.2020r.): 1.336.629,63 zł (w przeliczeniu na 1 ucznia 13.233,96 zł).

Przyznana subwencja oświatowa wyniosła 3.651.601,00zł. Otrzymana dotacja przedszkolna stanowiła kwotę 167.846 zł. Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeń – 36.911,55 zł. Realizacja zadań wymagających

stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych wyniosła łącznie **213.129,26 zł**.

W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 Gmina Czarnożyły pozyskała wsparcie finansowe na zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

W Publicznej Szkole Podstawowej w Czarnożyłach w pomieszczeniach jadalni został przeprowadzony remont związany z wymianą podłogi, malowaniem ścian oraz wymianą stołów oraz krzeseł. Zaplecze kuchenne zostało doposażone w nowy trzon kuchenny wraz z piekarnikiem, szatkownicę do warzyw, naczynia stołowe, drobny sprzęt kuchenny oraz zmywarkę. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł **86.236,66 zł**, dotacja z rządowego programu w kwocie **68.960, 00 zł**.



Gmina Czarnożyły w 2020 r. dwukrotnie pozyskała dofinansowanie z Programów Ministerstwa Cyfryzacji „Zdalna szkoła“ oraz „Zdalna szkoła+“ finansowanych ze środków Unii Europejskiej. W ramach zadania do szkół łącznie zakupiono i przekazano 42 zestawy komputerów przenośnych wraz z oprogramowaniem biurowym i antywirusowym za łączną kwotę **105.777,36 zł**, dotacja z programu „Zdalna szkoła” wyniosła **60.000 zł** oraz z programu „Zdalna szkoła+” **45.000 zł**.



We wrześniu 2020 r. naukę w szkołach podstawowych rozpoczęło **36** uczniów. We wszystkich szkołach odbywała się nauka języka angielskiego. Język niemiecki nauczany był w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

W 2020 r. do klasy uczęszczało średnio **14** osób. Najwięcej w Publicznej Szkole Podstawowej w Czarnożyłach – **26** uczniów w klasie, najmniej w Publicznej Szkole Podstawowej w Wydrzynie – **4** uczniów w klasie. We wszystkich szkołach i oddziałach przedszkolnych liczba etatów nauczycieli ogółem (wg stanu na 30.09.2020r.) to **49,27**

Zatrudnienie na poszczególnych stopniach awansu zawodowego przedstawiało się następująco:

- w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było **49** nauczycieli, w tym: **2** stażystów, **9** kontraktowych, **11** mianowanych, **27** dyplomowanych,
- w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudniony był **1 dyplomowany** nauczyciel w wymiarze **0,27 etatu**

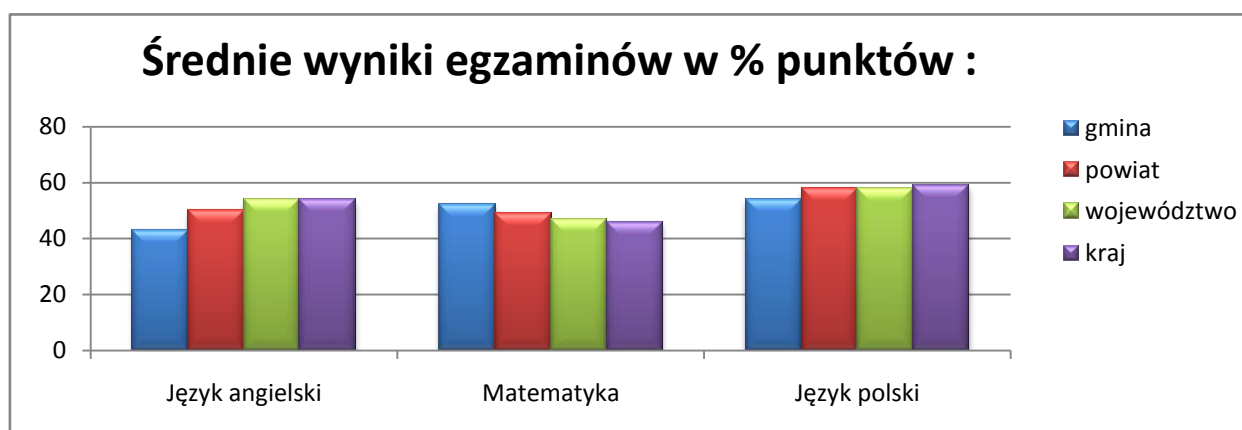
Na urloпах: macierzyńskim, rodzicielskim, na poratowanie zdrowia, świadczeniu rehabilitacyjnym przebywało (wg stanu na 30.09.2020r.) **5** nauczycieli.

W 2020 r. liczba zatrudnianych nauczycieli zmniejszyła się z 53 do 50 osób. Zmiany te wynikały z zakończenia umów na czas określony oraz przejść na emeryturę. W ramach możliwości doskonalenia i doksztalcania, nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Na ten cel wydano łączną kwotę w wysokości **3.458,23 zł**. Na jednego nauczyciela w szkole podstawowej przypadało średnio **9** uczniów. W oddziałach przedszkolnych liczba dzieci przypadająca na jednego nauczyciela wynosiła **19**.

W 2020 r. VIII klasę szkoły podstawowej ukończyło **43** uczniów. Zdawalność egzaminów kończących naukę w szkole podstawowej wyniosła **100%**. Wśród zdawanych przedmiotów najwyższy wynik osiągnęli uczniowie z języka polskiego, jednakże był on niższy od średniej powiatowej, wojewódzkiej oraz krajowej. Wynik przewyższający średnie: powiatową, wojewódzką i krajową uczniowie uzyskali z matematyki natomiast niższy wynik

z języka angielskiego. Poniższa tabela i wykres przedstawiają wyniki egzaminu uczniów z Gminy Czarnożyły na tle powiatu, województwa i kraju.

Egzamin	Średnie wyniki egzaminów w % punktów w:			
	Gminie Czarnożyły	powiecie	województwie	kraju
<b>Język angielski</b>	43	50	54	54
<b>Matematyka</b>	52	49	47	46
<b>Język polski</b>	54	58	58	59



Od 2017 r. w Gminie Czarnożyły przyznawane są stypendia dla uzdolnionych uczniów z klas IV-VIII. Wymagania jakie uczeń musiał spełnić aby zostać stypendystą to uzyskanie średniej ocen co najmniej 5,0 w klasach IV-VI a w klasach VII-VIII średnią 4,75 z przedmiotów takich jak: język polski, język obcy, matematyka, historia, przyroda, geografia, biologia, fizyka, chemia i wiedza o społeczeństwie, realizowanych zgodnie z podstawą programową dla danej klasy. Oprócz wysokiej średniej ocen, stypendyści, posiadać powinni ocenę co najmniej bardzo dobrą z zachowania. W czerwcu 2020r. Wójt Gminy Czarnożyły przyznał stypendium za wysokie wyniki w nauce dla **40** uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w łącznej wysokości **16.000 zł**.

Liczbę stypendystów z poszczególnych szkół prezentuje poniższa tabela.

Szkoła	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Czarnożyłach (klasy IV-VIII)	Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Ludwika Gietyngiera w Łągiewnikach (klasy IV-VI)	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wydrzynie (klasy IV-VI)
Liczba stypendystów	23	13	4



W roku 2020 uczniowie ze szkół prowadzonych przez Gminę Czarnożyły brali udział w konkursach i turniejach organizowanych na szczeblach gminnym, powiatowym i wojewódzkim. Oprócz potyczek przedmiotowych m.in. z matematyki i historii, rywalizowali także w zawodach sportowych. Najwyższym indywidualnym sukcesem zajęciem, 3 miejsca, zakończył się udział uczennicy ze szkoły podstawowej w Czarnożyłach w finale Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego w kategorii szkół podstawowych organizowanym przez PTTK Oddział w Legnicy.

W roku szkolnym 2020/2021 dowozem uczniów z terenu gminy do szkół prowadzonych przez Gminę Czarnożyły objętych zostało **132** uczniów. Na realizację dowozu uczniów do szkół, gmina wydała łącznie **40.899,14 zł**.

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2020 r. funkcjonowały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, w których przygotowanych dla dzieci było 200 miejsc. Na dzień 01.01.2020 r. wykorzystane były **159** miejsc. Według stanu na 31.12.2020 r. do oddziałów przedszkolnych w Gminie Czarnożyły uczęszczało **165** dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2014 - **39** dzieci, w tym **14** dziewcząt i **25** chłopców,
- rocznik 2015 - **43** dzieci, w tym **22** dziewczęta i **21** chłopców,
- rocznik 2016 - **41** dzieci, w tym **18** dziewcząt i **23** chłopców,
- rocznik 2017 – **34** dzieci, w tym **19** dziewcząt i **15** chłopców,
- rocznik 2018 - **8** dzieci, w tym **4** dziewczęta i **4** chłopców.

Na terenie Gminy Czarnożyły nie funkcjonowały żłobki, oddziały żłobkowe ani kluby dziecięce.

## **16. Działalność podmiotów gospodarczych**

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), na dzień 31.12.2020 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Czarnożyły obejmowała 197 podmiotów, z czego status „aktywny” posiadało 170 podmiotów, „zawieszony” posiadały 27 podmioty. Liczba podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w formie spółki cywilnej obejmowała 8 podmiotów.

Na terenie gminy funkcjonują przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Największym zakładem zatrudniającym kilkaset osób jest SILUM Sp. z o.o. wraz z pochodnymi spółkami SIL-TOOL sp. z o.o. oraz SILBIKE Sp. z o.o.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy : przetwórstwo przemysłowe (głównie obróbka metali i elementów metalowych, produkcja odzieży), usługi budowlane, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

W 2020 roku zarejestrowano w gminie 9 nowych przedsiębiorców, wyrejestrowano 7 podmiotów.

Na terenie gminy w 2020 roku zarejestrowanych było w Krajowym Rejestrze Sądowym 14 spółek prawa handlowego, w tym 10 aktywnych i 4 w stanie likwidacji.

## **17. Instytucje kultury i biblioteki**

W roku 2020 na terenie gminy funkcjonowała jedna instytucja kultury – Gminny Ośrodek Kultury w Czarnożyłach zarządzany przez Dyrektora Joannę Kałdońską, zastępowaną przez p. Magdalenę Płuciennik. Ośrodek organizował cykliczne zajęcia zespołów i kół zainteresowań (chórku dziecięcego, solistów wokalnych indywidualnych, Czarnożyłskiej Orkiestry Dętej, sekcji gitarowej i zespołu młodzieżowego, zajęć tanecznych dla dzieci, aerobiku, karate).



Ponadto ośrodek kultury we współpracy z Wójtem Gminy zorganizował imprezy okolicznościowe:

- noworoczny przegląd kolęd,
- walentynkowy koncert zespołu Spontan
- biesiadę ostatkową przy pączku i faworku
- wystawy tematyczne: „28 pułku Strzelców Kaniowskich w walce o granice” oraz „Wystawę historycznego komiksu edukacyjnego”

W związku z pandemią SARS-COV-2 nie odbyły się festyn gminny i dożynki w tradycyjnej formie. Pracownicy GOK i biblioteki wzięli udział w tworzeniu dekoracji kościoła na uroczyste msze święte: dożynkową oraz z okazji Święta Niepodległości 11 listopada. Ośrodek kultury wspiera działalność zespołu ludowego „Opojowanie”, który wziął udział w projekcie "Nasze korzenie - nasza wielka duma!" realizowanym przez Powiatową Bibliotekę Publiczną w Wieluniu oraz Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury i Sportu w Wieluniu. Instytucja współpracuje również z funkcjonującymi na terenie gminy kołami gospodyń, stowarzyszeniem, z którymi wspólnie organizował wydarzenia okolicznościowe i kulturalne w latach ubiegłych. Jednak w 2020 roku pandemia wymusiła ograniczenie ich działalności i udzielania się w środowisku, m.in. na festynie czy dożynkach gminno-parafialnych.



Ośrodek kultury współpracował z placówkami oświaty z terenu gminy oraz zapewniał ofertę kulturalną dla dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych. Ponadto organizował imprezy okolicznościowe (biesiadę karnawałową, konkurs plastyczny, ferie dla dzieci i młodzieży). Dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs plastyczny „Kartka z kalendarza”, w którym udział wzięli zarówno dorośli jak i dzieci. Ponadto w ofercie „on-line” GOK znalazły się warsztaty artystyczne o tematyce bożonarodzeniowej: choinka oraz szopka betlejemska.

Pod opieką ośrodka aktywnie działają zespoły instrumentalne. Czarnożyłska orkiestra dęta poszerza liczbę członków, którzy mogą bezpłatnie pobierać nauki gry na instrumentach dętych i perkusyjnych. Orkiestra występuje na scenie ośrodka oraz na uroczystościach i wydarzeniach lokalnych i wyjazdowych. W roku 2020 nauka i działalność orkiestry zostały częściowo przeniesione do internetu ze względu na obecną sytuację pandemiczną.

Młodzieżowy zespół „Spontan” ciągle powiększa swoje szeregi. W 2020 roku młodzi muzycy uczestniczyli w lokalnych wydarzeniach artystycznych umilając czas muzyką rozrywkową. Szczególnym osiągnięciem jest zajęcie przez zespół pierwszego miejsca w grupie wiekowej 13-18 lat podczas Koncertu Galowego „Droga do Betlejem”, który odbył się 19 stycznia 2020r. Dużym sukcesem okazał się również występ solistki „Spontanu” w konkursie wokalnym „Wygraj szansę”, zorganizowanym Agencją Telewizyjno-Estradową „TV-Media” gdzie zajęła trzecie miejsce.

W 2020 roku GOK zatrudniał 7 instruktorów prowadzących cykliczne zajęcia śpiewu, zajęć tanecznych dla dzieci i aerobiku, karate, nauki gry na gitarze, orkiestry dętej, zespołu „Opojowanie”.

Pod kierownictwem GOK w roku 2020 działała biblioteka w Czarnożyłach z filią w Wydrzynie. Książnica udostępniała mieszkańcom czytelnię oraz księgozbiór wzbogacany o nowe woluminy. W 2020 roku biblioteka zarejestrowała 484 czytelników, udostępniono 7540 woluminów oraz czasopism nieoprawnych, biblioteka odnotowała 4032 odwiedzin.

Z powodu sytuacji epidemicznej niektóre z zaplanowanych spotkań autorskich dla dorosłych i dla dzieci zostały odwołane, inne zrealizowano on-line. Nie odbyły się lekcje i zajęcia biblioteczne. W 2020 roku Czarnożyłska książnica wzięła udział w akcji „Mała książka, wielki człowiek”, która miała zachęcić do czytelnictwa dzieci w wieku przedszkolnym. Drugie z przedsięwzięć „Przerwa na wspólne czytanie” nie zostało zrealizowane z powodu zamknięcia bibliotek w okresie jego trwania. Dużym zainteresowaniem wśród czytelników cieszyła się natomiast tzw. książka na telefon oraz możliwość wypożyczeń online, w czasie gdy biblioteki były niedostępne dla czytelników.

W 2020 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnożyłach uczestniczyła w projekcie „Parabuch! Książka w ruch!”, w ramach którego działał przy bibliotece Klub Malucha. Dzięki projektowi dzieci w wieku 3-4 lat zyskują przydatne umiejętności, inspiracje do rozwoju zainteresowań w cenionych w dzisiejszym świecie dziedzinach STEM (nauka, technologia, inżynieria, matematyka). W ramach Programu Operacyjnego "Promocja Czytelnictwa" działał Dyskusyjny Klub Książki.

Rok 2020 to również rok zmian w Gminnym Ośrodku Kultury w Czarnożyłach. Zmiany te dotyczą przede wszystkim remontu dachu budynku. Gmina Czarnożyły zrealizowała zadanie inwestycyjne „**Modernizacja budynku gminnego Ośrodka Kultury w Czarnożyłach**” w ramach którego zdjęta została stara blacha, a zastąpiła ją nowoczesna blachodachówka modułowa. W dalszej kolejności odświeżono kolor na ścianach sali widowiskowej i wymieniono podłogę. Łączna wartość zadania wyniosła 75 900 zł pokryte z budżetu Gminy Czarnożyły. Dopelnieniem remontu była wymiana elementów dekoracyjnych sali: kinkietów i karniszy.

## **VI. Realizacja Uchwał Rady Gminy**

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy o samorządzie gminnym w 2020 r. Wójt Gminy Czarnożyły przy pomocy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych realizował podjęte przez Radę Gminy uchwały w sposób przez nie określony.

Rada Gminy Czarnożyły odbyła w 2020 roku 10 sesji, na których podjęła 54 uchwały, które objęte były nadzorem zarówno Wojewody Łódzkiego jak i Regionalnej Izby Obrachunkowej. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czarnożyły, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego przekazano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Komisje Rady Gminy Czarnożyły w zakresie przedmiotu swojej działalności odbyły następującą ilość posiedzeń:

- Komisja Rewizyjna – 6,
- Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych – 6,
- Komisja Gospodarczo – Finansowa – 6,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – 6.

## VII. Podsumowanie

Gmina Czarnożyły, chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musi stawić czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Podejmowane przez samorząd działania w szerokim spektrum zadań, zapewniają dbałość o środowisko naturalne, infrastrukturę, pielęgnowanie tradycji i kultury lokalnej oraz podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca, gdzie można zamieszkać i spędzać wolny czas. Równolegle ze wzmacnianiem potencjału gospodarczego i społecznego gminy konieczne jest wykazanie dbałości o zasoby infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Położenie komunikacyjne Gminy Czarnożyły jest bardzo korzystne, jednak aby móc czerpać z niego wymierne korzyści (nowi mieszkańcy, inwestorzy) potrzebne są inwestycje w lokalny układ drogowy. Chodzi tutaj zarówno o bieżące utwardzanie dróg gruntowych, budowanie nowych dróg wewnętrznych i budowę ciągów pieszo-rowerowych. Zwiększenie stopnia skomunikowania wewnętrznego oraz poprawa stanu technicznego dróg w gminie są niezbędne dla zrównoważonego rozwoju.

Rok 2020 okazał się rokiem szczególnym jeśli chodzi o sytuację epidemiczną w kraju a ściśle związaną z rozwojem gospodarczym i dochodami gminy.

Wieloletnie działania dotyczące rozbudowy sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej stawiają Gminę Czarnożyły w czołówce gmin rankingu zrównoważonego rozwoju. W kategorii gmin wiejskich spośród 1538 samorządów z całej Polski zajęła wysokie 146 miejsce, w województwie łódzkim na 133 gminy wiejskie uplasowała się na 13 pozycji, a w powiecie wieluńskim została liderem rankingu. Kolejne kontynuowane i planowane działania związane z rozwojem i zasięgiem świadczonych usług publicznych dla mieszkańców gminy pozwolą w kolejnych rankingach utrzymać zaszczytną pozycję.

Na bieżąco, aktualizowana jest strona internetowa prowadzona przez Urząd Gminy Czarnożyły [www.czarnozyly.pl](http://www.czarnozyly.pl). Z każdą informacją staramy się dotrzeć do mieszkańców za pośrednictwem sieci Internet oraz tablic ogłoszeń w naszych sołectwach i urzędzie.

Roku 2020 nie należy oceniać tylko i wyłącznie przez pryzmat wykonanych zadań, ale również należy postrzegać jako początek kolejnych projektów i inwestycji, bowiem wykonano w nim nowe plany i koncepcje na kolejne lata.